

ZAA LA SƐIA

Yá pó kú láε bee guu

Láε bee guu Zaa lé tékpa Yesudeoḡu aao naa Yesu Kilisiwa síana, aai yáke a zéwa wàò yekōzi ní Lua gbāao. A òné lo aa gi yādanε bēε pó ì kpáné wà Lua yá kūa súsui.

Lápi daalekii (1.1-4) Zaa ná yá pó áε yáwae: Sema Yesudeo aao kōgbēo ũ ní Mae Luao ní aà Né Yesu Kilisio. A gbèamá aa ze ní Lua zina pó aa wesì Yesu Kilisile mé aa swādò aà yādanεio seeladekeo, aaiò ku gupua guu, asa Luaá gupuae. Bee yáí, sema aao yekōzi (1.5-2.17). Bee gbεa à lekà Kilisi ibεo moa yáwa, εede pó aai mé Yesuá Kilisi no (2.18-29). Bee gbεa à yá pó ì to wà Lua né síandeo dō ò: Yázedekeε, yeakōi, Yesu Kilisi náaikeε (3.1-24). A yá pó ì to wà síana dōkōε ní εeo ò (4.1-6), ò à èa sù yeakōzi yáwa. Dea Lua gbé ũá yeakōi yáε, asa Lua lo yenziε (4.1-21). Lápi láakii à luanaaikεa pó ì ní ká zibleawa yá'ò (5.1-21).

Lápi ì dea Yesude síande ũ yá boolekewēε. I Yesudeo gba láasoo maa ké aa e bo yādanε εede pó ì ní sō bleo guu, aai Yesu Kilisi náaike ní yeakōzio.

Yá wēnide

¹ Gbé pó kú za asinizi* wa aà yāmà, wa aà è ní wéo, wa aà gwà, wa okàwà, Yá wēnidepi bao wáλε kpáé. ² Wēnidepi bò gupuaui, wa aà è, aà seeladeoḡn

* 1:1 Zaa 1.1

wá ũ. Wēnidepi ku yāa Mae Lua kíie, ã à bòwá.† Aà bao wáε kpáé. ³ Yá pó wá mà wá è ã wáε oé, ké ápio á lé e àò douwanò, asa wá lé dou ní Mae Luaoε ní aà Né Yesu Kilisipio.‡ ⁴ Wáε yáε beeò oé ké wá pona e pεεwáε.

Luaá gupuae

⁵ Bao pó wá màwà wáε kpáén ke: Luaá gupuae, gusia ku aà kíio, baa yoo. ⁶ Tó wa mà wá lé douãànòε mé wá kú gusiau, εε wáε tó, wáε zíkε síanawao. ⁷ Tó wá kú gupuau lá Lua ku gupuauwa sō, ã wá lé aò dou, aà Né Yesu au ì wá duuna píi wolowá.

⁸ Tó wa mà wá duuna vío, wáε wázia sāsāε, wá síana vío. ⁹ Tó wa wá duunaò ò Luaε, Lua dee náai ví, ì yāke a zéwa, a wá duunapio kéwá, a yāvái wolowá píi. § ¹⁰ Tó wa mà wi duunakεo, wa Lua díle εede ũε, wá aà yá kūao.

2

¹ Ma néo, máε yá bee oé, ké ásu duunakεo yáie. Ama tó á gbēε duunakè, wá Zennòde ví Mae Lua kíi tàesaide Yesu Kilisi ũ. ² Ōme wá duuna awakpabo ũ. * I ke wá duuna ado no, dúnia búu gbéò póε.

³ Tó wá yá pó a díleò kūa, beewa wá dō síana ké wá aà dō. ⁴ Tó gbé mè á aà dō, mé a yá pó a díleò kūao, εεdeε, ade síana vío. ⁵ Gbé pó aà yá kūa sō, aà yea Luazi papaa síanaε. Pó pó a to wà dō ké wá naawàn ke: ⁶ Gbé pó mè á naawà, sema ade kua àò de lá Kilisi ku yāawa.

Yá dafu dílea

† 1:2 Zaa 1.14 ‡ 1:3 Zaa 17.3 § 1:9 Sou 32.5 * 2:2 Lom 3.25

⁷ Ma gbé yenzideɔ, i ke yá dafu ma a lakèéɔ, yāzi pó wa díléé za káauε.† Yāzipi mé Lua yá pó á mà ũ. ⁸ N beeo yá pó mále a lákèé dafu bε, wí a síana e aapi n ápiɔwa, asa gusia lé gē, ɔ gupua síande‡ lé bii sa.

⁹ Gbé pó mè á kú gupua, mé a za a gbédeegu, ade ku gusiaε e tia. ¹⁰ Gbé pó ye a gbédeezi ku gupua, aà yāe lí tó gbēe fuo. ¹¹ Gbé pó za a gbédeegu ku gusiaε, a be gusia, a dō gu pó ále géuo, ké gusiapi aà v̀lakù yái.

¹² Ma néɔ, má lāe bee kèé
ké á duuna kèwá aà tó yá musu yái.

¹³ Maeɔ, ma lāe bee kèé
ké á gbé pó kú za asínizipi§ dō.
Ewaasoɔ, ma lāe bee kèé
ké a zìblè Setāuwa.

¹⁴ Ma néɔ, ma lāe bee kèé
ké á Mae Lua dō.
Maeɔ, ma lāe bee kèé
ké á gbé pó kú za asínizí dō.
Ewaasoɔ, ma lāe bee kèé
ké á gbāa mé á Lua yá kūa,
ɔ a zìblè Setāuwa.

¹⁵ Asu àɔ ye dúniazio, ge pó pó kú a guuɔ. Tó gbé ye dúniazí, a ye Mae Luazío. ¹⁶ Asa yá pó kú dúnia guu píi, d́e'íi n wetonlao n àizεε íandāo, i bɔ Mae Lua kíio, à b̀ dúnia kíie. ¹⁷ Dúnia lé gē n a pó pó wí a nideɔ, āma luapɔeākεna aɔ ku gɔɔpiie.

† 2:7 Zaa 13.34 ‡ 2:8 Zaa 1.9 § 2:13 1Zaa 1.1

Kilisi ibee

¹⁸ Ma néo, gɔɔ gbɛzā wá kuwà. Lá á mà Kilisi ibee lé mɔ́, aà ibeeɔ dasikù sa. Beewa wá dɔ́ ké wá kú gɔɔ gbɛzāwa. ¹⁹ Gbépiá wá gbéɔ no, a yáí aa b̀̀le wá guu. Tó wá gbéɔne yāa dɔ́ aa kúwanɔ. Aa kèwá ké wà e dɔ́ an gbēe de wá gbé ũo yáíe.

²⁰ Apio sɔ́, Lua Nisina díé, ɔ́ a síana dè ápii. ²¹ Ma láe bee kèé, ké a síana dè yáíe, i ke á dɔ́o no. A dɔ́ ké eee lí bo síana guuo. ²² Déme de eede úi? Gbé pɔ́ gí Yesu Mesiikeie. Gbé beeá Kilisi ibee, à gí Mae Luazi ní aà Néoe. ²³ Gbé pɔ́ gí Lua Nézi gí Mae Luazi lo. Gbé pɔ́ zè ní Lua Néoe zè ní Mae Luao lo.*

²⁴ Aɔ́ yá pɔ́ á mà za káau kúa. Tó á yá pɔ́ á mà za káaupi kúa, áo naa Lua Néwa ní aà Maeo. ²⁵ Pɔ́ pɔ́ Kilisi a legbèwēe mé wēni láasai ũ.

²⁶ Ma láe bee kèé gbé pɔ́ aale á sāsāo yá musue. ²⁷ Apio sɔ́, Nisina pɔ́ á è Kilisiwa kú á guu. A bàa kú ní gbēe yádadaaeoo, asa aà Nisina lé yápii dadaé, mé a síana v́, ee ku aà guuo. Lá àle dadaé, ào naa Kilisiwa màa.

²⁸ Tiasa ma néo, ào naawà ào gé, ké gɔɔ pɔ́ à m̀̀, wá sɔ́ io dilea. Wá gee a gɔ́ kpá wá wéi aà mɔ́gɔɔo. ²⁹ Lá á dɔ́ a maa, ào dɔ́ ké yāmaakena píiá aà née.

3*Lua néo*

¹ A gwa lá Mae Lua yewázi zɔɔ, ké ì wá sísi a néo,* mé wá a ũ sɔ́! Dúnia wá dɔ́o, ké i aà dɔ́o yáí. ² Ma gbé yenzideo, Lua néon wá ũ tia, mé lá wáɔ de i bo

* **2:23** Zaa 5.23, 15.23 * **3:1** Zaa 1.12

gupuau yāao. Wá dō ké gɔɔ pɔ à m̀, wáɔ de laaàwa, asa wá wɛsiaàlɛ, wí aà e lá a de. ³ Gbɛ́ pɔ a wé dɔaàzi màa, aàɔ ku gbāsísai lá Kilisi ku gbāsísaiwa.

⁴ Gbɛ́ pɔ duunakè b̀ Lua yá kpɛɛ, asa duunaá bɔa Lua ikoyá kpɛɛ. ⁵ A dō ké Kilisi m̀ duunawoloa yáíɛ, mé a duuna v̄io.† ⁶ Gbɛ́ pɔ naawà líɔ tɛ duunawao. Duunkɛnae i aà eo, a aà dō.

⁷ Ma néɔ, ásu to gbɛ́e á sásão, yámaakɛna mé maa lá Kilisi maawa. ⁸ Gbɛ́ pɔ ì duunakɛá Ibiisi gbɛ́, asa Ibiisi duunakè za asínizlɛ. Ibiisi yáɔ midɛa yáí Lua Né m̀i. ⁹ Gbɛ́ pɔ Lua aà ì líɔ tɛ duunawao, asa Lua kɛkɛá kú aà guuɛ. A f̄ líɔ tɛ duunawao, ké Lua aà ì yáí. ¹⁰ Lá wá Lua néɔ dōkɔɛ ní Ibiisi néɔn kɛ: Gbɛ́ pɔ lí yámaakɛo ge gbɛ́ pɔ ye a gbɛ́deezio, adeá Lua né no.

Yeak̄si

¹¹ Yá pɔ á mà za káaun kɛ: Wàɔ yek̄si.‡ ¹² Asu àɔ de lán Kainuwao. A de Setãu pɔ ũɛ, ã à a dãuna dè. § Bóyáí à aà dèii? Ké aà yákea v̄ai mé aà dãuna pɔ maa yáíɛ. ¹³ Ma gbɛ́ɔ, tó dúnia zaágu,* ásu to à bɔ á saeo. ¹⁴ Wá dō wa bɔ gau wa ḡɛ w̄eni guu,† ké wá ye wá Yesude deeɔzi yáí. Gbɛ́ pɔ ye gbɛ́io, adeá gɛɛ e tia. ¹⁵ Gbɛ́ pɔ za a gbɛ́deeguá gbɛ́denaɛ. A dō ké gbɛ́denaɛ líɔ w̄eni láasai v̄io.

¹⁶ Yáɛ bee mé a to wà dō lá yeak̄si de. Kilisi azia kpà wá yáí. Wápiɔ s̄o, sema wà wázia kpá wá Yesude deeɔ yáí màa. ¹⁷ Tó gbɛ́ de pɔde ũ, mé a è a gbɛ́dee lé w̄enakɛ, tó i w̄enad̄ɔ̀eo, a ye gbɛ́i lá

† 3:5 2Kln 5.21 ‡ 3:11 Zaa 13.34 § 3:12 Daa 4.8 * 3:13 Zaa 15.18 † 3:14 Zaa 5.24

Lua yeiwae? ¹⁸ Ma néo, wásu wàò yekōi ní léòò. Wàò yekōi síana ní yākeao. ¹⁹ Beewa wá dō ké síana gbéon wá ũ, màa wá sō aò daa doũ Lua ae. ²⁰ Tó yāe sù lé wá sō vī sō, wá dō ké Lua zōò de wá làasooa, a yápii dō.

²¹ Ma gbé yenzideo, tó wá làasoo lé wá dayāuo, wá sō aò dilēa Lua aeε, ²² wí pó pó wá gbèawà e, ké wá yá pó a dīleo kūa mé wi yá pó ì kaaàgu ke yái. ²³ Yá pó a dīlewēen ke: Wà aà Né Yesu Kilisi náaike, † wíò yekōi lá a dīlewēewa. § ²⁴ Gbé pó yá pó a dīleo kūa naawà, mé Luapi ku ade guu. Wá dō ké a kú wá guu aà Nisina pó a kpàwá yái.

4

Nisinao dōakōe

¹ Ma gbé yenzideo, ásu gbé pó aa mè wa Lua Nisina vīò yá sí mپیو. A ní tàasika à gwa tó nisina pó aa vī bō Lua kíie, asa ānabi egenao dasikù dúniau. ² Yá pó a to à fō dō tó Lua Nisina aa vīn ke: Gbé pó mè Yesu Kilisi mò gbēnazina ũ, nisina pó a vī bō Lua kíie. ³ Gbé pó Yesu dō màao, nisina pó a vī ì bō Lua kíio. Kilisi ibee pó á mà àle món we. A ku dúnia guu kò.

⁴ Ma néo, Lua gbéon á ũ, a ziblè ānabi egenapiowa, asa Lua Nisina pó kú á guu zōò de nisina pó kú dúnia guula. ⁵ Dúnia gbéon ní ũ. Bee yái aà dúnia yā'o, ò dúnia gbéon ì ní yāma. ⁶ Lua gbéon wá ũ. Gbé pó Lua dō ì wá yāma, gbé pó de

† 3:23 Zaa 6.29 § 3:23 Zaa 13.34

Lua pò ũo lí wá yãmao. Beewa ã wá Nisín siande dõkõε ní nisín εγενao.

Lua ìo yerzi

⁷ Ma gbé yenzide, wà, yekõi, asa yeakõi ì bõ Lua kíε. Gbé pò ìo ye gbéi mé Lua né ũ, a Lua dõ. ⁸ Gbé pò lío ye gbéio Lua dõo, asa Lua ìo yerziε. ⁹ Lá Lua yeawázi bõ gupuaun κε: A a Né m̀endona zì dúnia guu,* ké wá wēni e ní aà gbãaoε. ¹⁰ Aà yeawázipin κε: I κε wámε wá ye Luazio, Lua mé yewázi, ã à a Né zì wá duuna awakpabõ ũ. ¹¹ Ma gbé yenzide, lá Lua yewázi màa, sema wà, yekõi sõ. ¹² Gbēe i wesi Luaε yãao,† āma tó wá yekõi, Lua kú wá guu, mé aà yeawázipi papaa wá guu.

¹³ Wá dõ ké wá naawà mé a kú wá guu, ké à a Nisína kpàwá yáí. ¹⁴ Wá è, a seeladeon wá ũ, Mae Lua a Né zì dúnia Suabana ũε.‡ ¹⁵ Gbé pò ò Yesuá Lua Néε, Lua ku aà guu, mé ade ku Lua guu. ¹⁶ Wá dõ ké Lua yewázi mé wá a náai ví.

Lua ìo yewázi. Gbé pò ìo ye gbéi naa Luawa, mé Lua naawà. ¹⁷ Lá Lua yeawázi pεεwán κε: Wá sõ aò dilea yákpalekegõzìε. Asa lá Kilisi δε, wápiõ sõ, màa wá δε dúniaε bee guu. ¹⁸ Gbēe lí viake gbé pò yeaziεo. Tó Lua yewázi wásawasa, wá, viake aà yá musuo, asa wí viake gbé pò wàε e a ìadamáε. Viade líõ dõ Lua yewázi wásawasao.

¹⁹ Wápiõ, wio ye gbéi, ké Lua dõaa yewázi yáí.§ ²⁰ Tó gbé m̀è á ye Luazi, mé a za a gbédeegu, εεδεε. Asa gbé pò ye a gbédee pò ì ezio, a f̃s aò ye Lua pò ì

* 4:9 Zaa 3.16 † 4:12 Zaa 1.18 ‡ 4:14 Zaa 3.17 § 4:19 Lom 5.8

eozio. ²¹ Yá pò a dīlεwēen ke: Gbé pò ye Luazi, sema aàò ye a gbédeezi sō.*

5

Lua Né náaikea

¹ Gbé pò Yesu náai vī Mesii ũ, Lua mé ade ì. Gbé pò ye dei ye néie lo. ² Tó wá ye Luazi mé wá yá pò a dīlεo kúa, beewa wá dō ké wá ye Lua néozi. ³ Asa yea Luazi mé yá pò a dīlεo kúa ũ.* Yá pò a dīlεpio zī'ũ sō,† ⁴ asa gbé pò Lua aà ì ì zible dúniawae. Wá luanaaikéa mé ì to wá zible dúniawa. ⁵ Déme ì zible dúniawai? Gbé pò si Yesuá Lua Néε bàasio.

⁶ Yesu Kilisipi mé gbé pò m̀ò à da'ilékè, aà au b̀òle ũ. I ke da'ilée adoo, à da'ilékè, aà au b̀òle lo. Lua Nisina mé aà seelade ũ, asa òme síande ũ. ⁷ Seelao ku àaõe: ⁸ Lua Nisina ní ípio ní aupio, mé an àaõ pii an yá doue. ⁹ Lá wi gbēnazina seeladeke sí, Lua seeladeke de beea, asa Lua yápi ò a Né yá musue. ¹⁰ Gbé pò Lua Né náai vī seelapi vī a sō guu. Gbé pò i Lua yá sio, ade Luapi dīlε εede ũe, asa i yá pò Lua ò a Né musu sio. ¹¹ Yá pò a òn ke: Lua wá gbá wēni láasai, mé wēnipi ku aà Né kíie. ¹² Gbé pò Lua Né vī wēni láasai vī. Gbé pò Népi vīo wēnipi vīo.‡

¹³ Ma yá beeo òé, á gbé pò ále Lua Né náaikeo, ké àò dō á wēni láasai vī. ¹⁴ Lá wá sō ìo diléa Lua aen ke: Tó wa pò wabikèwà lá a yeiwa, ì wá yāmae. ¹⁵ Lá wá dō ì wá wabikea ma, wá dō ké wa pò pò wa a wabikèwà è kò.

* **4:21** Mat 22.37-39 * **5:3** Zaa 14.15 † **5:3** Mat 11.30 ‡ **5:12** Zaa 3.36

¹⁶ Tó gbé a gbédee è, àle duuna pò lí ní kaaleo ke, aà wabikeè, Lua i aà gba wēni. Duuna pò lí ní kaaleo má ò. Duuna pò í ní kaale kú, i ke bee má ò aà a wabikeo. ¹⁷ Yāvāikea píiá duunaε, āma duuna pò lí ní kaaleo ku.

¹⁸ Wá dō ké gbé pò Lua aà í lío te duunawao, asa Lua Né í aà dōa, Setāu lí fō ɔkàwào. ¹⁹ Wá dō Lua gbéon wá ũ, mé dúnia búu kú Setāu ɔziε. ²⁰ Wá dō ké Lua Né m̀, ɔ à wá wé kè, ké wà e Sīande dō. Wá kú Sīandepi guu ní aà Né Yesu Kilisio. Ɔme Lua sīandepi ũ. Ɔme wēni láasai ũ.

²¹ Ma néo, à laaika dii εgenaozi.

Bibeli Luayátaalá

The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9